

TARKASTUSKERTOMUS PMA 0215

JALASJÄRVI, KOSKUE, KOHTAKANGAS

Tarkastuskäynti 21.8.2002

Pentti Risla

Sijainti: PK lehti 2221 04 x =6920 280 ja y =2439 350 ja z =110-115

Ilmoittaja: Asko Kohtakangas, Kohtakankaantie 51, 61720 Koskue, Jalasjärvi, gsm 040-5262936

Asia: Soranottolupa

Kuvaus: Museoviraston pyynnöstä tarkastettiin Kohtakankaalle suunnitteilla oleva maa-aineksenotto. Lähialueella on useita kivikautisia kohteita joten vaara, että maa-aineksenotto kohdistuisi muinaisjäännökseen oli ilmeinen. Ottoalue sijaitsee rinteessä n. 110-117 m korkeuskäyrän välillä.

Asko Kohtakankaan osoittama rinteessä sijaitseva ottoalue rajautuu koillisessa tiehen ja lounaassa peltoon sekä kaakossa ja luoteessa peltoteihin, jotka näkyvät liitteenä olevalla peruskartalla. Alueen keskelle merkitty rakennus on tuhoutunut riihi. Alueen pitkillä sivuilla sekä tien, että pellon suuntaisesti kulkee vanhat ojat. Alueen kaakkoispää on vanhaa kotitarvehiekanottoa. Aluetta peitti turve ja heinäkasvit ja puusto on nuorta mäntymetsää.

Alueelle kaivettiin parikymmentä koekuoppaa. Alueen pintamaa on pääosin hiekkaista multaa, johon on osin sekoitettu paikalle tuotua savea. Multakerroksen jälkeen tulee vaihtelevasti ohuelti ylempää ruosteensuskeaa rikastumiskerrosta, mutta pääosin multa rajoittuu suoraan alempaan vaaleaan hiekkakerrokseen. Johtopäätös on, että vanha turve-, huuhtoutumis- ja rikastumiskerros 1 ovat sotkeutuneet multakerrokseksi, jota on parannettu savella.

Ottoalueen kaakkoispäässä on vanhoja kotitarvehiekanottoja. Hiekanottojen profiilit ovat yhtä lukuunottamatta jo kasvillisuuden peittämiä. Hiekanottoalueelta pintamaa (turve/huuhtoutumiskerros) on kuorittu ja sen päälle on kasvanut uusi turve. Suunnitellusta ottoalueesta juuri kaakkoispään kotitarvesoranotot sijaitsevat samalla korkeuskäyrällä kuin lähin rekisteröity asuinpaikka eli yli 115 m korkeuskäyrällä (liitekarta punainen nro 15).

Suunniteltu ottoalue on vanha viljelys, joka on istutettu metsäksi, minkä myös maanomistaja Asko Kohtakangas vahvisti. Koekuopista ei löytynyt mullan lisäksi muuta kuin hienoa hiekkaa. Alue on täysin kivetöntä. Maanomistaja on nähnyt jokaisen koekuopan profiilin ja hänelle on selitetty, että jos näistä maaprofiileista poikkeavia värjäytymiä löytyy, esim. nokea tai ruosteensuskeaa, tulee hänen ottaa uudestaan yhteyttä Pohjanmaan museoon. Koska pintamaan muoto on viljelyksessä tuhoutunut eikä siitä voi päätellä mitään ja kaakkoispää on jo kotitarveotossa tuhattu eikä koekuopista löytynyt mitään on epätodennäköistä, että suunnitellulla ottoalueella olisi säilynyt kiinteää esihistoriallista muinaisjäännökseen.

Tiedoksi: Museovirasto

